

Op. rendszer

- ~ :- lehetővé teszi a számítógép használatát
- Olyan programrendszer, amely a számítógép bekapcsolásakor önműködően elindul és annak leállításáig folyamatosan biztosítja:
 - a felh. -i programok futtatásának lehetőségét
 - számítógép alkatrészeinek vezérlését
 - felh. és számítógép közötti kapcsolat fenntartását
 - A felh. -i programok csak egy operációs rendszeren keresztül képesek működni.
 - A kioldója az eltérő eszközök különböző eszelésének problémáját

Évolúció: 1981: MS DOS

- közeges képernyőt használ (karaktéris)
- egy időben egy program futtatására képes
- egy felhasználós
- nem építhető fel hálózaton
- felhasználási módja sorok: köteget BATCH

itt a ↓ megf. par.-t automatikusan lefuttatja egymás után.
(szövegszerkesztővel teremtél → tov. fejlődött)

- része: COMMAND.COM

parancsok: → külső parancs
→ belső parancs

- FAT → file rendszer (típus)

1985: MS WINDOWS

- grafikus
- a programokat és dok. -t ablakokba csoportosítja

XP, NTFS → file rendszer (típus)

DOS működéséhez szükséges: IO. SYS: input, output műveletek

MSDOS. SYS: memória és fájlkezelés

COMMAND.COM: parancsértelmező

PARANCSONOK:

lemezkezelő: format : formátálás format a: /s

könyvtárkezelő: dir : könyvtár megtekintése

cd : könyvtár váltás

md : könyvtár létrehoz.

rd : könyvtár törlés

fájlkezelő: type : áll. megtekintése

copy : másolás

del : törlés

undelete : törlés visszaállítása

ren : átnevezés

move : áthelyezés/mozgatás

egyébként: chg : épeműködtetés

date : áll. dátum

time : áll. idő

ver : verziószám leírásához

cd. : vissza lépés a működőkönyvtárba

md. : áll. könyvtárba létrehozás

cd \ : gyökérkönyvtárba lépés

attributumok: attrib (+)

h : rejtett

s : rendszer

r : csak olvasható

a : archiválható

} file-k

Norton Commander

F1: help

F2:

F3: megnyitás, de csak olvasásra

F4: megnyitás szerkesztésre

F5: másolás

F6: áthelyezés v. átnevezés

F7: új könyvtár létrehozása

F8: törlés

F9: menü megnyitása

F10: kilépés a NC-ből

alt + F1: baloldali éjszora meghajtóváltás

alt + F2: jobboldali éjszora -" -

ctrl + q: m'et megnézése

ctrl + e: winchester m'etével megtekintése

ctrl + F1: bal panel elkapsolása

ctrl + F2: jobb panel elkapsolása

ctrl + F9: ment

shift + F9: átvált winibe

1. Telneveljen be a neo.ekt.r.hu géphez!
 2. Törölje le a képernyőt!
 3. A home könyvtárban hozzon létre egy file-t, a neve legyen testi!
 4. Ennek a file-nak a tartalma legyen a teljes neve! (Ne felejtse el az idézőjeleket!)
 5. Készítsen egy hardlinket erre a file-ra, a neve legyen hlink!
 6. Jelenítse meg a hlink file tartalmát!
 7. Ellenőrizze a linkszámot a tartalomjegyzékben!
 8. Hozzon létre egy softlinket a test file-ra, a neve legyen slink!
 9. Mekkora ennek hossza? Miért?
 10. Törölje le a test file-t, majd jelenítse meg a hlink és a slink tartalmát is!
 11. Másolja át a home könyvtárba a /etc/passwd file-t!
 12. Másolja ide a /usr/bin könyvtár azon file-jait is, amelyeknek nevének második karaktere e vagy si!
 13. Készítsen egy paranccsal három egymásból nyíló könyvtárt, nevük A, B, és C legyen!
 14. Legyen az aktuális könyvtár a syslamux nevezetű felhasználó home könyvtára!
 15. Legyen az aktuális könyvtár a gyökérből nyíló tmp nevű! Másolja át a /etc/hosts file-t a home könyvtárba úgy, hogy a cd-t nem használhatja és a home szót sem gépellheti le!
 16. Másolja a /etc könyvtárból a B könyvtárba azokat a file-okat, melyeknek második karaktere nem esik az [a-k] intervallumba!
 17. Kérdezze le az aktuális könyvtárat!
 18. Törölje az A könyvtárt!
 19. Nevezze át a home könyvtárban a passwd file-t oldie-ra!
 20. Készítsen egy linket a home könyvtárban tmp néven, mely a /tmp-re mutat!
 21. Hozzon létre itt egy üres file-t, majd ellenőrizze, hogy az megjelen-e a /tmp-ben is!
 22. Az oldie jogosultságai legyenek:
 - a. -rwxr-w--x
 - b. -rw-----
 - c. -r-xr-x-w-
 23. Az oldie tulajdonosa legyen férfi! (Miért is?)
 24. Jelenítse meg a home könyvtárban levő .bash_history file tartalmát oldalakra törölve! (Ismerős a tartalom?)
 25. Az ls parancs mindig a teljes tartalomjegyzéket jelenítse meg, ne csak a file-ok neveit!
 26. A /etc könyvtár tartalomjegyzékét másolja be a home könyvtárának dir/ist.txt file-jába! Jelenítse meg ennek tartalmát!
 27. A /etc könyvtár h-val kezdődő file-jainak tartalmát másolja be a home könyvtár h-ist.txt file-jába!
 28. Ezt a file-t egészítse ki a /etc/passwd file tartalmával is!
-
29. Jelenítse meg a /etc/shadow file azon sorait, amelyek f-fel kezdődnek? (Indokolja, hogy miért...)
 30. Kárpótásul végezzük el ugyanezt a feladatot a /etc/passwd-re...
 31. A /etc/hosts file tartalmát másoljuk a /dev/null eszközbe!
 32. A SOURCE változó tartalma legyen: /etc/passwd. Másolja át azt a file-t a home könyvtárba, melynek nevét a SOURCE változó tartalmaz! (Forrásnak plz ne a /etc/passwd-t írja! ☺)
 33. Hány sora van a /etc/passwd file-nak?
 34. A /etc/passwd file-ban hány sor kezdődik f-fel?
 35. És hány sorban nem szerepel az sh karakterpár?
 36. Jelenítse meg a /etc/passwd első három sorát!
 37. Hány karakter van ugyenezen file utolsó 8 sorában?
 38. Hány karakter van a /etc könyvtár tartalomjegyzékében?
 39. Jelenítse meg a /etc/passwd tartalmát rendezetten! (Nem tanultuk, de találja ki, hogy melyik az alkalmas szűrőprogram!)
 40. Jelenítse meg az ábécébe rendezett passwd file tartalmának első 15 sorát!
 41. Hány sorból és karakterből áll az előző parancs kimenete?
 42. Mi a home könyvtára a ferri nevezetű usemek?
 43. A /etc könyvtárban állva hozzon létre egy test nevű könyvtárt a neosaman nevű user home könyvtárban!
 44. Próbálja meg ebbe átmásolni a /etc/passwd file-t úgy, hogy a másolat neve az Ön userneve legyen! (Ezt sem tanultuk, következtessen!)
 45. A home könyvtárban hozzon létre egy file-t, plan néven, a tartalma legyen tetszőleges szöveg! Gondoskodjon arról, hogy ezt a file-t mindenki olvashassa! Adja ki a finger <usernev> parancsot! Mit tapasztal?
 46. Hozzon létre egy szövegfilet, melynek tartalma három ismerősének neve és telefonszáma.
 47. Keresse meg telefonkönyvben egy adott ismerős nevéhez tartozó számot és viszont, adott számhoz tartozó nevet! (greppelnie kell...)

Indítás, hibák korrekciója

1. Indítsa el a Windows-t csökkentett módban (bootkor F8)!
- * 2. Érje el, hogy a gép minden indulásakor jelenjen meg az a menü, amelyben ki lehet választani a „Csak parancssor” menüpontot!

Program indítása

1. Indítsa el a számológép programot!
2. Indítsa el a *Telnet* programot!
3. Vegye fel a *Telnet* programot a Start menü *Internet Tools* csoportjába!
4. Készítsen egy parancsikont az asztalra a *Telnet* programról!
5. Törölje a parancsikont az asztalról!
6. Állítsa vissza a parancsikont a Lomtárból!
7. Törölje a Lomtár teljes tartalmát!

Beállítások

1. Érje el, hogy minden bejelentkezett felhasználónak saját személyre szabott beállításai lehessenek! *jelszó tul. / felhaszn. - probl*
2. Állítsa be a Windows színeit a Pala nevű színsémára!
3. Állítson be egy képernyőkímélőt, a feloldásához a TBC jelszót kelljen megadni!
4. A mellékelt lemezről telepítse fel a *Benguiát* fontot!
5. Törölje ki a Start menü Dokumentumok mappájának tartalmát (C:\Windows\Recent)
6. Állítsa át az egeret balkezesek számára!
7. Állítsa vissza az egeret a jobbkezesek részére!
8. Állítsa be a dátumot és az időt!
9. Érje el, hogy a Windows a nyári-téli időszámítás váltásakor módosítsa a rendszerórát!
10. Változtassa meg a Windows-ba való bejelentkezéshez szükséges jelszavát!
11. Kapcsolja ki a képernyőkímélőt!
12. Állítsa be a képernyő felbontását 640x480-ra, a színmélységet pedig HiColorra! (Ekkor hány biten tárolódik egy képpont színe?)
13. Törölje le az összes password-cache file-t!
14. Egy új levilágítót vásárolt, egy LinoTronic 330-ast. Telepítse a szükséges drivereket!
15. Otthon írja szakdolgozatát, de ott nincs nyomtatója. Egy ismerősénél fog nyomtatni, aki semmilyen fontot és programot nem enged telepíteni a gépére, ön viszont speciális fontokat használt. Hogyan oldhatja meg a nyomtatást, ha ismerőse gépén még szövegszerkesztő sincs? Végezzen egy ilyen nyomtatást! (A nyomtató típusa attól függ, hogy milyen tudok vinni a terembe.)
16. A mellékelt mágneslemezről telepítse fel a TeraTerm programot! A program parancsikóját helyezze el a Start menü Internet Tools mappájában!
17. Milyen interruptot használ a gépben levő hálózati kártya?

18. Ki gyártotta a gépben levő képernyővezérlőt?
19. Mi az operációs rendszer egészen pontos verziószáma? Mennyi RAM van a gépben?
20. Engedélyezze a merevlemez a DMA működését!
21. Állítsa be a rendszerben a pénznemet forintra!
22. Távolítsa el a 15. feladatban telepített nyomtatót!
23. Érje el, hogy minden hét szerda reggelén 9 óra 12 perckor a Windows végezze el a merevlemez töredezettségének mentesítését!
24. A megadott könyvtárban található egy videofile egy – a TV2 – csatornáról rögzített riportról. Nézze ezt meg!
25. Érje el, hogy a Tálca csak akkor legyen látható, ha azt valóban használni is akarja! Annak jobb szélén állandóan legyen látható a rendszeridő és a képernyő felbontásának és színmélységének beállítására szolgáló gyorsmenü!

Sajátgép, Intéző – file-, és mappakezelés

h., betűhíres / file / új ketűérlet telepítés / => a: / ...

* MSDOS . sys

keresés alt + FF

F3 => ha negvan

Option =>

boot menu = 1

elementjül msdos . sys ^{txt} neven

átnevezés az msdos . sys => msdos . sys
msdos . txt => msdos . sys

Jelenítsd meg a password file tartalmát!

`cat /etc/passwd | more`

Jelenítsd meg a password file-ből azokat a sorokat, amelyek!

- Tartalmaznak a betűt `cat /passwd | grep a`
- Tartalmaznak a és k betűt `cat /passwd | grep [a,k]`
- Tartalmazzák a bash szót `cat /passwd | grep bash`
- Nem tartalmazzák a bash szót `cat /passwd | grep -v bash`
- k-val kezdődnek `cat /passwd | grep ^k`
- nem sh-ra végződnek `cat /passwd | grep -v sh$`
- k-val kezdődik és sh-ra végződik `cat /passwd | grep ^ksh$`

Jelenítsd meg a password file

- Login neveit: `cat /passwd | cut -d: -f1`
- A felhasználó teljes nevét `cat /passwd | cut -d: -f3`
- A login nevet, majd a teljes nevet `cat /passwd | cut -d: -f1,3`
- A teljes neveket abcérendben! `cat /passwd | cut -d: -f3 | sort`
- A 101-es csoportba tartozókat `cat /passwd | cut -d: -f4 | grep 101 | cut -d: -f3`
- A 101-es csoportba tartozók neveit `cat /passwd | cut -d: -f4 | grep 101 | cut -d: -f3 | sort`
- A 101-es csoportba tartozók neveit abcérendben, vesszők nélkül!
- A 101-es csoportba tartozók neveit, a szóközt aláhúzással helyettesítve: `cat /passwd | cut -d: -f4 | grep 101 | cut -d: -f3 | tr _ _ | sort`

Hány féle shell van a passwd file-ban?

Hányszor jelentkezett be serial?

Honnan szokott bejelentkezni serial?

Másold át a home-odba az /etc/passwd file-t! Cseréld ki benne az összes a betűt X-re, az összes k-t L-re!

`cp /etc/passwd/* .`
`cat /etc/passwd | tr 'a' 'L'`
`cat /etc/passwd | tr 'k' 'X'`

Írd ki:

- Az utoljára bejelentkezett 5 usert `last | tail -n 5`
- Az első 5 bejelentkezett usert!
- A jelenleg bejelentkezett felhasználókat! `w`
- A jelenleg bejelentkezett v-vel kezdődő nevű felhasználókat! `w | cut -d: -f3 | grep ^v`
- A jelenleg bejelentkezett v-vel kezdődő nevű felhasználók számát! `w | cut -d: -f3 | grep ^v | wc -l`